

Lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 64/2025 vp)

Kiitämme mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien Finnvera Oyj:n lainsäädännön kokonaisuudistusta. Teknologiateollisuus ry:n jäsenyritykset edustavat yli puolta Suomen viennistä, mikä tulisi ottaa huomioon tämän lausunnon painoarvossa.

Finnveralla on kriittisen tärkeä rooli Suomen yrityksille sekä vienninrahoituspalveluiden tarjoajana että kotimaan pk- ja mittelstand-yrityskentän kasvun ja uudistumisen rahoittajana. Lakiuudistuksen myötä Finnveran tulee kyetä tarjoamaan kilpailijamaiden tasoisia vienninrahoitusratkaisuja vientiyrityksillemme. Kilpailukykyinen rahoitusratkaisu on nykyisessä maailmantilanteessa entistäkin kriittisempi tekijä vientikauppojen saamiseksi suomalaisille yrityksille. Finnveran tulee myös entistä paremmin auttaa suomalaisia yrityksiä saamaan kasvuun ja uudistumiseen tarvittavaa kotimaan rahoitusta. Kotimaan rahoituksen osalta Finnveran rooli on täydentää markkinapuutteita, joita on syntynyt finanssisääntelyn tuloksena erityisesti pk-sektorin yritysrahoitustarjontaan. Markkinapuute korostuu erityisesti kasvuhaluisten ja voimakkaasti kansainvälistyvien pk-yritysten kohdalla.

Lakiesityksessä onkin useita tekijöitä, jotka voivat parantaa edellytyksiä viennille ja yritysten rahoitukselle kotimaassa:

- Finnveran lainsäädäntökokonaisuuden selkeä yksinkertaistuminen ja tiivistyminen.
- Esitetyn Finnvera-lain puitemaisuus ja raamitasaisuus, mikä jättää Finnveralle enemmän liikkumavaraa oman toimintansa kehittämiseen aiempaa nopeammin ja ketterämmin.
- Vienninedistämisestä tuominen vahvasti esiin yhtiön toiminnan tarkoituksessa, lakiuudistukselle hallitusohjelmassa asetetun tavoitteen mukaisesti.

Esityksen valmisteluvaiheessa olemme suhtautuneet varauksella Finnveran valvontamallin muuttamiseen ja rahoitusvalvonnan siirtoon Finanssivalvonnan tehtäväksi. Valmistelun aikaisemmissa vaiheissa valvonnan sisältö ja Finanssivalvonnan rooli jäi aivan liian avoimeksi. Nykyiseen esitykseen on tältä osin saatu parannuksia, mutta näemme valvonnan siirron Finanssivalvonnan edelleen kansainvälisessä vertailussa hyvin poikkeuksellisen järjestelynä, johon liittyy riskejä ja lisäkustannuksia. Onkin erittäin tärkeää, että valvontavastuun siirtymiseen varataan riittävä siirtymäaika, jonka jälkeen valtio-omistajan tulee tarkasti seurata valvontamallin vaikutuksia Finnveran toimintaan ja kilpailukykyyn.

Lakiesityksen tausta-aineistossa (2.8 ja 4.4.1) mainitaan kotimaan rahoituksen osalta, että *”Finnveran ensisijainen rahoitusmuoto on takaus pankin tai muun rahoituslaitoksen myöntämään lainaan.”* Tämä on Finnveran kotimaan rahoituksen nykytila mutta ei välttämättä tulevaisuus. On selvää, että markkinapuutteen paikkaamiseksi kotimaan kasvavat yritykset tarvitsevat suoraa rahoitusta Finnveralta huomattavasti enemmän kuin mihin viime vuosina on totuttu.

Finnveran käytännön toiminnan kilpailukykyisyydestä huolehtiminen

Ehdotettu uusi laki mahdollistaa Finnveran toiminnan kehittämisen ketterästi. Onkin tärkeä huolehtia siitä, että Finnvera itse seuraa yritysten kokemusta palveluiden käytettävyydestä ja kilpailukykyistä ja reagoi nopeasti kehitystarpeisiin, jotta yrityksillä on kansainvälisesti vertailtuna kilpailukykyiset rahoitusratkaisut niin vientikauppoihin kuin kotimaassa tapahtuvan kasvun rahoituksessa, mikäli kotimaan rahoituksen kaupalliset toimijat eivät pysty rahoitusta tarjoamaan.

Lakiuudistuksen voimaansaattamisen ohella on erittäin tärkeää, että valtio-omistaja edellyttää Finnveralta riittäviä toimenpiteitä lakiuudistuksen avaamien mahdollisuuksien täysimääräisen hyödyntämisen varmistamiseksi:

- Kotimaan rahoitustarjonnan kehittäminen ja sen varmistaminen, että Finnvera pystyy edelleen tavoittamaan rahoitusta tarvitsevat pk-yritykset kotimaassa, huolimatta siitä, että luottopäätösten tekeminen etääntyy asiakasrajapinnasta ja Finnvera toimii entistä useammin takaajana pankeille. Finnveran suora luototus yrityksille pitäisi saada samalle tasolle kuin ennen koronaa.
- Koska pk-yritykset poistuvat lain tarkoituksypykälästä, tulee lain vaikutuksia pk-yritysten rahoituksen kehittymiseen ja saatavuuteen seurata jatkossa systemaattisesti
- Palveluiden sujuvoittaminen ja parempi tavoitettavuus yrityksille.

Myös Finnveraan liittyvien toimintojen osalta on syytä tunnistaa ja tunnustaa kiristyneen valtiontukikilpailun muuttuneen pysyväksi ilmiöksi. Vienti- ja kasvurahoitusta käytetään kilpailijamaissa yhtenä tukimuotona. Siksi onkin ensiarvoisen tärkeää, että:

- Finnvera kerää jatkuvasti yrityspalautetta keskittyen erityisesti Finnveran kansainväliseen kilpailukykyyn.
- Palveluita benchmarkataan jatkuvasti kilpailijamaiden vastaavien toimijoiden ratkaisuihin.
- Olemassa olevia palveluita kehitetään ja uusia lanseerataan kilpailijamaista kerättyjen havaintojen ja palautteen perusteella.

Yhteenveto

Uuden Finnvera-lain tulee antaa Suomen vientiteollisuudelle mahdollisuus saada Finnveralta kansainvälisesti kilpailukykyistä vientikauppojen rahoitusta. Suomalaiset PK-yritykset taas tarvitsevat kiristyneen finanssisääntelyn tuloksena syntyneitä markkinapuuutteita täydentävää kotimaan kasvua, uudistumista ja kansainvälistymistä palvelevaa rahoitusta.

Pidämme tätä lakiuudistusta Suomelle erittäin tarpeellisenä hankkeena ja toivomme lain mahdollisimman nopeaa voimaantuloa. Samalla omistajaohjauksella tulee varmistaa, että lakiuudistuksen avaamat mahdollisuudet hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti Finnveran omassa toiminnassa. Onnistuessaan Finnveran kokonaislainsäädäntöuudistus luo edellytykset ylläpitää ja parantaa Suomen talouden tilaa merkittävässä määrin.

Lisätietoja:

Tuomas Haapakoski
Teknologiateollisuus ry:n
rahoitustyöryhmän puheenjohtaja
Director, Financial Services
Wärtsilä Oyj
tuomas.haapakoski@wartsila.com

Petteri Rautaporras
Teknologiateollisuus ry:n
rahoitustyöryhmän sihteeri
Johtaja, Talous ja kestävä kasvu
Teknologiateollisuus ry
petteri.rautaporras@teknologiateollisuus.fi